

gemeente **Roermond**

TOELICHTING MELDFORMULIER CALAMITEITEN EN GEWELDSINCIDENTEN VOOR AANBIEDERS WMO

Een calamiteit of geweldsincident binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo) moet u binnen 3 werkdagen melden aan de toezichthouder Wmo. Hiervoor is een digitaal meldformulier beschikbaar op de website van de samenwerkende gemeenten in de regio Midden-Limburg Oost (www.sociaaldomeinmlo.nl).

Twijfelt u of een incident als calamiteit gedefinieerd en gemeld moet worden? Of heeft u reden om niet binnen 3 dagen een formele melding te doen? Neem in dit geval telefonisch of per mail contact op met de toezichthouder.

0495 - 575 858
toezicht@sociaaldomeinmlo.nl

1. Wettelijk kader calamiteiten

Artikel 3.4 van de Wmo geeft het volgende aan: "De aanbieder doet bij de toezichthoudende ambtenaar, bedoeld in artikel 6.1, onverwijld melding van:

- a. Iedere calamiteit die bij de verstrekking van een voorziening heeft plaatsgevonden.
- b. Geweld bij de verstrekking van een voorziening."

Calamiteit

Een calamiteit wordt in artikel 1.1.1. van de Wmo als volgt gedefinieerd: "een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een cliënt heeft geleid."

Geweld

De definitie van 'geweld bij de verstrekking van een voorziening' is in artikel 1.1.1. als volgt: "het seksueel binnendringen van het lichaam van of ontucht met een cliënt, alsmede lichamelijk en geestelijk geweld jegens een cliënt, door een beroepskracht dan wel door een andere cliënt met wie de cliënt gedurende het etmaal of een dagdeel in een accommodatie van een aanbieder verblijft." In het vervolg wordt dit een geweldsincident genoemd.

Ook suïcides en pogingen tot suïcide met ernstig letsel tot gevolg, die mogelijk samenhangen met tekortkomingen in de ondersteuning bijvoorbeeld omdat er sprake was van onvoldoende toezicht, slechte communicatie of fouten bij de overdracht, vallen onder dit wettelijk kader en moeten gemeld worden bij de toezichthouder.

2. Doel van het melden

Het doel van calamiteitentoezicht is om vast te stellen en te beoordelen hoe de kwaliteit van ondersteuning was voorafgaand aan een calamiteit. Het gaat erom:

- Of bijzonderheden in het gedrag van cliënt of omgeving tijdig zijn gesignaleerd.
- Of hierover afstemming plaatsvond.
- Of de organisatie voldoende ruimte heeft voor medewerkers om af te stemmen, etc.

Uitgangspunt is de vraag of een dergelijke calamiteit in de toekomst vermijdbaar is en niet verwijtbaar is.

3. Wat gebeurt er nadat ik heb gemeld?

Na het digitaal melden neemt de toezichthouder binnen 3 werkdagen contact met u op om de melding kort door te spreken. Indien de toezichthouder uw melding als calamiteit beoordeelt, verwacht de toezichthouder dat u een zelfonderzoek verricht naar de ondersteuning voorafgaand aan de calamiteit. U rapporteert hierover binnen 3 maanden nadat de calamiteit heeft plaatsgevonden.

In uitzonderlijke gevallen kan de toezichthouder besluiten het onderzoek naar de calamiteit niet door uzelf te laten uitvoeren, maar zelf een onderzoek uit te voeren.

4. Uitkomst zelfonderzoek

De toezichthouder Wmo toetst de uitkomst van het zelfonderzoek binnen 6 weken na ontvangst. Bij deze toets zijn 3 vragen van belang:

1. Heeft de aanbieder de calamiteit voldoende onderzocht?
2. Maken de voorgestelde maatregelen voldoende aannemelijk dat de kans op herhaling is weggenomen of wordt verkleind?
3. Verbeterd de uiteindelijke ondersteuning?

De uitkomst van de toets kan zijn:

- a. Het zelfonderzoek en de geformuleerde maatregelen zijn voldoende.
- b. Er is aanleiding tot aanvullende maatregelen.
- c. Er volgt (alsnog) een vervolgonderzoek door de toezichthouder.

Deze uitkomst communiceert de toezichthouder naar de aanbieder. Afhankelijk van de uitkomst kan de toezichthouder ervoor kiezen om ook de betreffende gemeente te informeren.

5. Afbakening

Wanneer blijkt dat de gemelde calamiteit betrekking heeft op andere wetgeving (bijvoorbeeld de Wet langdurige zorg (Wlz), Zorgverzekeringswet (Zvw) of Jeugdwet), adviseert de toezichthouder Wmo de aanbieder dit te melden bij de landelijke inspectie. Voor de Wlz en Zvw is dat de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IGJ). Een calamiteit en geweldsincident binnen de Jeugdwet meldt u bij zowel de gemeente (via het meldformulier) als de IGJ. Wanneer de gebeurtenis wèl de Wmo betreft, maar niet voldoet aan de wettelijke definitie van een calamiteit, sluit de toezichthouder de melding af.

De toezichthouder kan wel overwegen om de calamiteit te registreren. Een vervolgstap kan zijn dat er op dat moment of later onderzoek volgt in het kader van preventief toezicht.

Indien meerdere inspectiediensten betrokken zijn bij de calamiteit dan stemt de toezichthouder af met welke inspectiedienst(en) u verder te maken heeft. Als de toezichthouder op grond van de bevindingen concludeert dat in verband met de veiligheid van de (overige) betrokkene(n) of in het belang van de Wmo-voorziening onmiddellijk maatregelen moeten worden genomen, kan zij van de hierboven beschreven procedure afwijken en de aanbieder tot het nemen van maatregelen verplichten.

6. Wanneer is het onderzoek afgerond?

Het onderzoek wordt afgesloten als de toezichthouder van oordeel is dat:

1. De veiligheid van cliënten/bewoners is geborgd.
2. Het onderzoek zorgvuldig is uitgevoerd.
3. De nodige verbetermaatregelen zijn getroffen.

De afronding van het onderzoek wordt op schrift aan u medegedeeld.

7. Mogelijke gevolgen

De calamiteit, het onderzoek en de rapportage kan voor de toezichthouder aanleiding zijn om een proactief toezichtbezoek eerder dan gepland uit te voeren en/of gevolgen hebben voor het contract met de aanbieder.